

## Podsumowanie - potrzeby

prawie 30% skatalogowanego ogólnego zasobu, to sukces, ale za mały, żeby mówić pełnym funkcjonowaniu systemu  
stan wypełnienia baz pozwolił tylko 4 bibliotekom uruchomić komputerową wypożyczalnię  
są biblioteki, dla których osiągnięcie takiego wypełnienia bazy to daleka przyszłość  
istnieje konieczność zapewnienia b.dobrej jakości połączeń sieciowych  
wykorzystanie systemu wzrasta, a w związku z tym powstaje wręcz konieczność utrzymania jego zasobów sprzętowych na odpowiednio dobrym poziomie (dotyczy to zarówno serwerów i stacji roboczych)  
wg prostych symulacji na pełne wypełnienie baz będzie potrzebne jest kilkanaście lub kilkadziesiąt lat pracy bibliotek  
dlatego istnieje potrzeba wsparcia dla projektu: finansowego, organizacyjnego, a czasem zrozumieniem i dobrym słowem

*Mgr inż. Anna Grygorowicz  
Gdańsk – AM*

### KONFERENCJA PROBLEMOWA BIBLIOTEK MEDYCZNYCH JAKO JEDNA Z FORM WSPÓŁPRACY

Kontynuując tradycję, zapoczątkowaną przez Panią mgr Józefę de Laval, poprzedniego wieloletniego dyrektora Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku, przypadło mi w udziale przypomnienie i podsumowanie zaledwie jednej z dziedzin, w której przejawia się współpraca bibliotek medycznych.

Tradycja corocznych konferencji problemowych sięga roku 1981, kiedy to z inicjatywy ówczesnych rektorów Akademii Medycznych, w ramach poszukiwania wspólnych płaszczyzn współpracy, pomiędzy samorządnymi Uczelniami o podobnych problemach i celach, zainicjowano powstanie m.in. zespołu skupiającego dyrektorów Bibliotek Głównych. U podstaw tej decyzji leżała troska o środowiska naukowe

skupione w Uczelniach i umożliwienie im w tak trudnych i skomplikowanych czasach dostępu do podstawowych źródeł informacji.

To właśnie w Gdańsku 6 grudnia 1981 roku odbyło się pierwsze spotkanie dyrektorów Bibliotek Głównych Akademii Medycznych i Głównej Biblioteki Lekarskiej, które zaowocowało osobistymi kontaktami, wzajemną pomocą i wieloletnią współpracą oraz przyjaźnią. Współpraca ta została w 1984 roku rozszerzona o całą sieć bibliotek o profilu medycznym i trwa do dnia dzisiejszego.

Szczegółowo tematykę corocznych konferencji problemowych, które odbyły się w latach 1981–2000 i nosiły nr od I do XIX omówiła pani dyrektor Józefa de Laval, bezpośredni i aktywny ich uczestnik w następujących pracach : *”Gdańsk po raz drugi”*. *Zamierzenia i dokonania współpracujących bibliotek medycznych* <sup>1</sup> – referat wygłoszony w ramach X Konferencji Problemowej oraz *20 lat współpracy bibliotek medycznych – jubileuszowe refleksje* <sup>2</sup> przedstawiony na XX Jubileuszowej Konferencji w Szczecinie – Międzyzdrojach.

W moim wystąpieniu pragnę przedstawić w skrócie tematykę ostatnich trzech konferencji.

Jubileuszowa XX konferencja odbyła się w Szczecinie – Międzyzdrojach w dniach 06–08. 06.2001, a jej tematem była *Współpraca bibliotek w zakresie wymiany dokumentów w Polsce i na świecie*. Problem wypożyczeń międzybibliotecznych został podjęty po raz kolejny w ramach konferencji. Możliwości, jakie za sprawą nowoczesnych technologii informatycznych pojawiły się w tej dziedzinie, dały impuls do jakościowej zmiany dotychczasowych sposobów realizacji wymiany dokumentów. W referatach przedstawiono, zarówno organizację jak i statystykę wypożyczeń międzybibliotecznych. Wyróżniono biblioteki Białegostoku, Bydgoszczy, Katowic i Poznania za szybką i sprawną realizację zamówień międzybibliotecznych. Dostrzeżono zmianę w sposobie nadsyłania zamówień, tradycyjny rewers został zastąpiony przez list wysyłany pocztą elektroniczną. W latach 1999–2000 wszystkie biblioteki zanotowały spadek wpływających zamówień, co należy wiązać z poszerzaniem dostępu do czasopism on-line w poszczególnych bibliotekach. Szereg bibliotek współpracuje z zagranicznymi systemami dostarczania dokumentów np. SUBITO a konieczność dokonywania opłat za korzystanie z nich nie zniechęca poszukujących ważnych publikacji. Na tej właśnie konferencji została przedstawiona przez Panią dyrektor Anielę Piotrowicz, panią mgr Ewę Grządzielewską i pana mgr Piotra Krzyżaniaka z Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Poznaniu, koncepcja krajowego systemu elektronicznej dystrybucji dokumentów dla środowiska medycznego. Systemu, który z powodzeniem został już wdrożony i umożliwia

---

<sup>1</sup> Józefa de Laval: 20 lat współpracy bibliotek medycznych: refleksje jubileuszowe. Biul. GBL 2001 nr 365 s. 3-12

<sup>2</sup> Idem: „Gdańsk po raz drugi”: zamierzenia i dokonania współpracujących bibliotek medycznych. W: X Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Gdańsk, 23-25.06.1993 r.

otrzymanie zamówionego za jego pośrednictwem dokumentu w formie pliku pdf w okresie do 48 godzin. W chwili obecnej system doc@med oparty jest na zasobach czasopism polskich i zagranicznych znajdujących się w 7 bibliotekach medycznych. Indywidualny użytkownik zainteresowany literaturą medyczną, może z niego skorzystać za pośrednictwem biblioteki lub z portalu Clinika.pl. System w pełni odpowiada potrzebom współczesnego czytelnika i zapewnia mu szybki i wygodny dostęp do pełnego tekstu poszukiwanej publikacji.

Kolejna XXI Konferencja odbyła się w Poznaniu w dniach 28–29. 11. 2003 r., a jej tematyka dotyczyła problemów, z jakimi borykają się biblioteki przy bibliometrycznej ocenie dorobku naukowego uczelni. Z przedstawionych 14 referatów wynika, iż poszczególne biblioteki w różnym stopniu uczestniczą w tworzeniu *Ankiety jednostki naukowej* i *Oceny parametrycznej jednostki*. Głównym problemem przy wykonywaniu tej pracy jest brak precyzyjnych definicji np. publikacji recenzowanych, jasnych zasad ocen opartych na stabilnych rankingach, przestrzegania zasady stosowania wskaźnika IF z roku poprzedniego, w odniesieniu do prac opublikowanych w roku bieżącym. Wątpliwości budził też, sposób w jaki powinna być podawana afiliacja autora publikacji. Wszystkie biblioteki, tworzące bibliografie swoich pracowników naukowych, przy pomocy programu EXPERTUS® firmy Splendor® Systemy Informacyjne, zgodnie przyznały, iż program ten dysponuje odpowiednimi narzędziami umożliwiającymi przeniesienie danych z bazy bibliograficznej do obowiązujących tabel oraz do bazy OPI. We wnioskach z tej konferencji, znalazł się też postulat, by biblioteki były postrzegane przez KBN i władze uczelni jako równorzędny partner w ustalaniu zasad i możliwości realizacji analiz bibliometrycznych. Te wnioski, są dalej aktualne szczególnie w kontekście nadchodzącej w przyszłym roku oceny czteroletniej każdej uczelni.

Tegoroczna już XXII konferencja została zorganizowana przez Bibliotekę Główną Akademii Medycznej w Warszawie w dniach 23–24. 06. 2003 r. Jej tematem był *Rozwój zintegrowanych usług bibliotecznych*. W przedstawionych referatach wiele miejsca poświęcono tworzonemu i utrzymywanemu przez poszczególne biblioteki witrynom internetowym. Jak podkreślano, strona domowa biblioteki, jest jej wizytówką, spełniającą jednocześnie funkcje informacyjne, promocyjne i usługowe, dostosowane do potrzeb użytkowników danej placówki. Strona internetowa, oferując dostęp do katalogów on-line, baz danych, czasopism, oraz innych źródeł informacji, pozwala jednocześnie na składanie zamówień na dowolny dokument ze zbiorów biblioteki lub w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych. Jest ona najlepszą platformą realizacji zintegrowanych usług bibliotecznych. Podkreślano również konieczność ustawicznego szkolenia użytkowników w zakresie oferowanych w ten sposób usług. Po raz kolejny bibliotekarze udowodnili, że umieją z pożytkiem dla potrzeb czytelnika wykorzystać osiągnięcia nowoczesnych technologii informacyjnych.

Problem standaryzacji usług, oferowanych przez biblioteki medyczne, podjęła w swoim referacie Pani Dyrektor Aniela Piotrowicz. Postulowała wypracowanie standardów, pozwalających na świadczenie przez biblioteki usług, na poziomie zabezpieczającym podstawowe potrzeby środowiska medycznego. Znalazło to wyraz we wnioskach z konferencji o powołanie stosownego zespołu.

Organizatorzy każdego spotkania dbali o miłą atmosferę, sprawną organizację i starali się zapewnić uczestnikom także dodatkowe doznania. Było więc spotkanie w plenerze, biesiada w stylu chłopskim i kolacja literacka.

Ponad dwadzieścia lat współpracy środowiska bibliotek medycznych to wspaniały dorobek. Coroczne konferencje są doskonałą okazją do konfrontacji sposobów realizacji w poszczególnych bibliotekach procesów wspomagających działalność naukową, badawczą i dydaktyczną macierzystych uczelni. Przynoszą wymierne korzyści jak np. baza Polskiej Bibliografii Lekarskiej, Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych w polskich bibliotekach medycznych, polska wersja kartoteki haseł wzorcowych MeSH, program EXPERTUS® dla potrzeb bibliografii czy system doc@med. Spotkania są także, doskonałą okazją do wzajemnego poznania i zawiązania więzi koleżeńskich bardzo ułatwiających współpracę. Myślę, że tę dobrą tradycję należy kontynuować. Być może w dobie czatów bibliotekarzy z czytelnikami i wideokonferencji nasze spotkania będą miały inną, wirtualną postać. Mam tylko nadzieję, że nadchodzące przemiany technologiczne nie wyeliminują bezpośrednich kontaktów międzyludzkich.

W czerwcu przyszłego, 2004 roku odbędzie się już XXIII konferencja problemowa bibliotek medycznych, na temat „Problemów gromadzenia i profilowania zbiorów w bibliotekach medycznych w dobie nowoczesnych technik informatycznych”, na którą już dziś bardzo serdecznie wszystkich zapraszam do Gdańska, gdyż jej organizatorem jest reprezentowana przeze mnie Biblioteka Główna Akademii Medycznej.

*Dr Piotr Szkutnik*  
*Poznań – WSUS*

**SYLWETKA ABSOLWENTA STUDIÓW LICENCJACKICH:  
INFORMACJA NAUKOWA I BIBLIOTEKOZNAWSTWO  
WYŻSZEJ SZKOŁY UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH W POZNANIU**

Absolwent WSUS, otrzymujący tytuł licencjata w zakresie informacji naukowej i bibliotekoznawstwa uzyska staranne przygotowanie zawodowe na poziomie studiów wyższych do pracy w nowoczesnej, zautomatyzowanej bibliotece – ośrodku informacji naukowej.